

Spis treści

Styczeń

Zagadnienia ogólne 16

Planowanie na początku roku 16 • Wszechstronny charakter ogrodu przydomowego 17 • Trzy fazy planowania 17 • Przykłady trzech ogrodów 19 • Najpierw poznajemy właściwości gleby 21 • Zdrowa gleba to nasz cel 22 • Główne substancje odżywcze i ich funkcje 22 • Drugorzędne substancje odżywcze i pierwiastki śladowe 23 • Spacerkiem po ogrodzie 24

Kwiaty i rośliny ozdobne 24

Rośliny drzewiaste tworzą przestrzeń w ogrodzie 24 • Drzewa nadają charakter ogrodowi 25 • Byliny i kwiaty letnie – najbarwniejszy akcent w ogrodzie 27 • Precyzyjnie oznaczone płaszczyzny w ogrodzie 28

W sadzie 29

Owoce z własnego ogrodu mają dużą wartość 29 • Najważniejsze formy drzew 31 • Niskie formy drzew na bazie wrzeciona 32

W warzywniku 33

Płodzmian – warunek niezbędny przy uprawie warzyw 33 • Tabela przynależności do określonej rodziny – niekorzystne sąsiedztwo 34 • Uprawy mieszane służą glebie i roślinom 34 • Tabela upraw mieszanych – korzystne sąsiedztwo 35 • Plan uprawy warzyw 36 • Tabela upraw – od wysiewu do ziorów 37 • Sprawdzenie starszych nasion 39 • Witaminy na parapecie 39

Luty

Zagadnienia ogólne 42

Wykorzystywanie nawozów naturalnych 42 • Środki uzdatniające glebę 42 • Tabela nawozów naturalnych 43 • Organiczno-mineralne nawozy próchnicze 44 • Wykaz nawozów dostępnych w handlu 45 • Ciepły inspekt przyjazny dla środowiska 45 • Asortyment nawozów wieloskładnikowych i pełnych 46 • Mineralne nawozy jedno- i dwuskładnikowe (asortyment) 47

Kwiaty i rośliny ozdobne 48

Kwitnące rośliny drzewiaste w zimowym ogrodzie 48 • Kwitnące byliny ochroną roślin drzewiastych 49 • Zrzucające liście półkrzewy wymagają silnego cięcia 50 • Cięcie pielęgnacyjne powojnika i innych pnączy 51 • Trawy ozdobne są wrażliwe 51

W sadzie 52

Zapobieganie uszkodzeniom drzew owocowych na skutek mrozu 52 • Luty i marzec – dobre miesiące na cięcie drzew 53 • Cięcie drzew owocowych spełnia wiele zadań 54 • Zasada stymulacji wierzchołków 54 • Każde cięcie pobudza wzrost 54 • Narzędzia

do cięcia drzew 55 • Ostatni termin cięcia krzewów jagodowych 56 • Przycinamy winogrona 56 • Uszlachetnianie drzew słabo owocujących 57 • Prawdółowa pielęgnacja pni 58 • Drzewa owocowe w pojemnikach 58

W warzywniku 59

Problem azotanów 59 • Orientacyjna klasyfikacja warzyw według zawartości azotanów 59 • Wybieramy nasiona 60 • Nowoczesne metody wysiewu 60 • Potrzeby warzyw 61 • Innowacje w hodowli nasion 62 • Warzywa z inspektu jak najwcześniej 62 • Wczesny, kruchy rabarbar z uprawy pod gołym niebem 62 • Podkielkowanie wczesnych ziemniaków 62 • W porę wysiać bób 63 • Karczochy w wykwintnej kuchni 63

Marzec

Zagadnienia ogólne 66

Zintegrowana ochrona roślin 66 • Warunki uprawy 66 • Różne środki ochrony roślin 67 • Sposób użycia środków ochrony roślin 67 • Prawdółowe użycie roztworu do oprysków i podlewania 68 • Czyste kwatery dla ptaków śpiewających 68 • Narzędzia ogrodnicze do obróbki gleby 69 • Najpierw badanie gleby, a potem nawożenie 70

Kwiaty i rośliny ozdobne 71

Kwitnienie roślin drzewiastych na wiosnę 71 • Ulubione kwiaty wczesnowiosenne lub marcowe 72 • Przygotowania do nadchodzącego lata 73 • Wysiew wonnego groszku 74 • Ulubione kwiaty do suszenia (na suszki) 75 • Pierwsze kwiaty zaokienne 75 • Wczesne kwitnienie kwiatów w pojemnikach i skrzynkach 76 • Pielęgnacja gleby między bylinami i roślinami drzewiastymi 76 • Lilie można sadzić również wiosną 78 • Większość paproci lubi chłodny cień 78 • Jakie rośliny drzewiaste sadi się na wiosnę 79 • Róże wymagają głąboko rozpulchnionej gleby 80 • Sąsiedztwo dla róż rabatowych 81 • Okrywanie i nawożenie róż 82 • Sposoby przycinania róż 82 • Kwietne enklawy dla pożytecznych owadów 82 • Napowietrzanie pobudza wzrost trawy 83

W sadzie 86

Krzewy jagodowe potrzebują w porę nowych sił 85 • Nawożenie drzew owocowych 86 • Pielęgnacja truskawek 87 • Sadzenie drzew owocowych na wiosnę 87 • Morele z własnego ogrodu 87 • Nasłonecznione stanowiska dla brzoskwiń i nektarynek 88 • Cięcie korony piramidowej (okrągłej) 89 • Formowanie korony piramidowej u jabłoni, gruszy i śliwy 89 • Cięcie kontrolne po zakończonym rozwoju korony 91 • Cięcie formy wrzecionowej 91 • Cięcie rozwojowe formy wrzecionowej 92 • Cięcie wrzeciona po okresie rozwojowym 92 • Cięcie młodych drzew wiśniowych 93 • Cięcie korony czereśni 94 • Cięcie i pielęgnacja leszczyny 95 • Przycinanie drzewa brzoskwini 95 • Posługiwanie się sekatorem 97 • Opryski wczesnych pędów zapobiegają chorobom 98

W warzywniku 99

Sadzonki warzyw z ciepłej uprawy wstępnej 99 • Przygotowanie grządek warzywnych 100 • Prawdółowe nawożenie 101 • Wczesny wysiew daje wczesny plon 101 • Folia, agrowłóknina i siatka 102 • Warzywa korzeniowe wymagają głąboko rozpulchnionej gleby 103 • Wczesne wysiewanie lub sadzenie bobu 104 • Szpinak nadaje się do wczesnego wysiewu 104 • Hodowla sałaty zawsze na czasie 105 • Cebula służy zdrowiu 106 • Więcej „szczęścia” z pietruszką 107 • Stała pielęgnacja zasiewów 108 • Pożyteczne rośliny w amatorskiej uprawie warzyw 108

Kwiecień

Zagadnienia ogólne 110

Przetwarzanie odpadków metodą kompostowania 110 • Kompostowniki są częścią składową nowoczesnego ogrodu 110 • Woda dla roślin ogrodowych 111 • Usuwanie chwastów przez wykopywanie, pielenie i ściółkowanie (mulczowanie) 112 • Kiedy osy stają się plagą 113 • Mrówki bardzo przeszkadzają w ogrodzie 114 • Kiepożądany gość – kret 114

Kwiaty i rośliny ozdobne 115

Różnorodność drzewiastych roślin ozdobnych 115 • Kolorowe byliny 115 • Tabela bylin kwitnących w kwietniu 117 • Dalsza pielęgnacja begonii bulwiastych 118 • Wymagające rośliny cebulowe 118 • Samodzielne rozmnażanie pięknych bylin 119 • Kwiecień jest odpowiedni na sadzenie bylin 119 • Byliny okrywowe na powierzchniach w dużej części nasłonecznionych 119 • Rośliny lubiące cień jako okrywa i substytut trawy 120 • Byliny trawiaste (wybór) 120 • Byliny okrywowe w miejscach nasłonecznionych 121 • Byliny okrywowe na stanowiska ocienione 121 • Kwitnące rośliny bulwiaste wzbogacając florę letnią 123 • Kwiaty jednoroczne do bezpośredniego wysiewu 123 • Jednoroczne słoneczniki 124 • Pnącza i liany rosną wysoko w górę 124 • Tabela kwiatów jednorocznych 125 • Wdzięczne gatunki i odmiany powojnika 127 • Powojniki – sadzenie i wymagania 128 • Wrażliwe na warunki klimatyczne rośliny iglaste 129 • Choroby iglaków 130 • Zimozielone żywopłoty zawsze są ochroną 131 • Zimozielone drzewiaste rośliny liściaste i ich zastosowanie 132 • Różanecznik – najliczniejsze odmiany wśród kwitnących roślin drzewiastych 133 • Przegląd odmian 134 • Nowa odmiana, tolerująca wapń 134 • Partnerzy dla różaneczników 135 • Właściwa pielęgnacja zdrowych i chorych różaneczników 135 • Początek sezonu koszenia trawy 137 • Cicho pracujące kosiarki, przyjazne dla środowiska 137 • Kosiarka akumulatorowa bez kabla 138 • Koszenie, mulczowanie, napowietrzanie 138 • Łatanie trawnika 138 • Regeneracja trawnika 139 • Nawożenie trawnika – ale kiedy? 139 • Obsadzanie miniaturowych ogrodów 139

W sadzie 141

Ochrona roślin przed kwitnieniem i po nim 141 • Zagrożenie mrozem w porze kwitnienia drzew 142 • Krzewy jagodowe z własnej hodowli 142 • Orzech włoski potrzebuje dużo miejsca 143 • Pigwy to rośliny pożyteczne i ozdobne 144 • Jeżyny rodzą pyszne owoce 144 • Drzewo brzoskwiniowe – małe i zdrowe 145 • Pyszne figi z własnego ogrodu 145 • Kiwi- chiński agrest 146 • Tak sadi się winorośl 146 • Sadzenie i pielęgnacja truskawek 147 • Szczepienie kory metodą Wencka 147 • Nie tylko kwiaty, ale również owoce! 148

W warzywniku 150

Wysianie grządkki jest opłacalne 150 • Porady ogrodnicze 151 • Jakie warzywa sadi się w kwietniu 152 • Poplony wymagają zwiększonej ochrony 152 • Kolejne wysiewy, korzystne w kwietniu 153 • Najważniejsze zioła przyprawowe 154 • Wczesne ziemniaki to dobry przedplon 156 • Szparagi z własnego ogrodu 156 • Łatwa pielęgnacja zielonych szparagów 156 • Białe szparagi wymagają znacznego przerabiania ziemi 157

Maj

Zagadnienia ogólne 160

Wyciągi z ziół są pomocne w uprawie roślin 160 • Tylko dzieci lubią ślimaki w ogrodzie 161 • Śsące szkodniki przenoszą wirusy 162 • Grządka może stać się dla naszych dzieci miejscem przygód 163 • Obserwowanie przyrody przez dzieci i młodzież 164 • Kompost w okresie letnim 164

Kwiaty i rośliny ozdobne 165

Konwalie, piwonie... 165 • Rośliny drzewiaste ozdobą w maju 165 • Co jest potrzebne na majowej rabacie z bylinami 166 • Dobra pora na wysiew bylin 166 • Tabela kwitnących roślin drzewiastych 167 • Wczesnie kwitną różę w żywopłocie 167 • Nawożenie trawnika przyjazne dla środowiska 169 • Mieczyki lubią stanowiska nasłonecznione i osłonięte 170 • Dalie ubarwiają ogród 171 • Piękne kwiaty z małych bulw 172 • Najlepsze hodowle dalii (wybór) 173 • Kolorowe kwiaty letnie wokół domu 174 • Rośliny pojemnikowe: łącznik między domem a ogrodem 176 • Staw ogrodowy (oczko wodne) 177 • Lilie wodne są najpiękniejszą ozdobą stawu ogrodowego 178 • Różne byliny do płytkiej wody 179 • Zwalczanie alg i much 181 • Wysiew pierwszych kwiatów dwuletnich 181 • Staranna pielęgnacja roślin drzewiastych wczesnym latem 182

W sadzie 184

Kwitnące truskawki wymagają wzmożonej uwagi 184 • Im mniej owoców, tym lepiej 184 • Mączniaka jabłoni nie można lekceważyć 185 • Występowanie chorób i szkodników po kwitnieniu 185 • Uszkodzenia owoców, którym można zapobiec 186 • Mały plan oprysków po kwitnieniu 186 • Nawadnianie i nawożenie po kwitnieniu drzew 187 • Cięcie drzew owocowych wczesnym latem 187 • Krzewiaste jabłonie grusze mogą owocować już w drugim roku 188

W warzywniku 188

Odżywianie warzyw 188 • Kilka wskazówek dotyczących uprawy wczesnych ziemniaków 190 • Wysiew miejscowy w maju 190 • Co się sadi od początku maja 191 • Uprawa warzyw 192 • Bezpośredni wysiew eliminuje hodowlę wstępną 192 • Fasola szparagowa 193 • Fasola tyczkowa 193 • Fasola Jaś 194 • Soja 194 • Pomidory 194 • Ogórki 195 • Dynie 196 • Sadzenie kolejnych roślin wrażliwych na mróz 196 • Łagodny klimat dla melona 197

Czerwiec

Zagadnienia ogólne 200

Najważniejszy taras 200 • Rośliny ogrodowe w blasku reflektorów 201 • Pomoc dla pożytecznych stworzeń 201 • Niebezpieczne zioła trujące 202

Kwiaty i rośliny ozdobne 203

Tylko zdrowe różę cieszą oczy 203 • Przewodnik po królestwie róż 204 • Wielokwiatowe różę rabatowe 204 • Ozdabianie ścian pnącymi różami 205 • Tabela najlepszych róż rabatowych 206 • Ozdabianie ścian pnącymi różami 205 • Najlepsze różę krzewiaste 208 • Kwitnące rośliny drzewiaste wyrastają z sadzonek 208 • Tabela róż krzewiastych 208 • Byliny kwitnące wczesnym latem 209 • Zadbane rabaty z bylinami kwitną dłużej 209 • Tabela bylin kwitnących w maju 210 • Cięcie i pielęgnacja żywopłotów zrzucających liście 212 • Kiedy trawnik jest nierówny 213 • Trujące rośliny ozdobne 214 • Wysiew ostatnich roślin dwuletnich 214 • Trujące rośliny ozdobne 216

W sadzie 216

Wszystko o zbiorze truskawek 216 • Po cięciu zielonym krótkie gałęzie owoconośne 218 • Ochrona dojrzewających wiśni 218 • Jabłka i gruszki bez robaków 219 • Cięcie winorośli wczesnym latem 220 • Ochrona winorośli 220

W warzywniku 220

Zdrowe rośliny dzięki starannej pielęgnacji 220 • Duże wymagania pomidorów, papryki i bakłażana 222 • Natychmiast ponownie obsadzić grządki 223 • Zastosowanie odpowiednich odmian do poplonów 224 • Wysiewanie sałat cykoriowych na jesień i zimą 224 • Grządka do podhodowania roślin 225 • Rolnice nie mogą stać się plagą 226 • Po zbiorze szparagów ważne jest nawożenie 226

Lipiec

Zagadnienia ogólne 228

Ogród przed i w czasie urlopu 228 • Chwasty są wskaźnikiem zawartości składników pokarmowych w glebie 229 • Nawożenie zielone pobudza życie w glebie 229

Kwiaty i rośliny ozdobne 230

Jak trawnik przetrzymuje upały letnie 230 • Piękne kwiaty wymagają pielęgnacji 231 • Więcej tulipanów dzięki cebulkom przybyszowym 232 • Rozmnażanie róż przez okulizację 233 • Pielęgnacja róż w okresie pełnego lata 233 • Pielęgnacja wcześniej kwitnących powojników 234 • Krzewy ozdobne kwitnące w pełni lata 234 • Drobne rośliny bulwiaste na jesienne kwitnienie 234 • Tabela krzewów ozdobnych kwitnących w pełni lata 235 • Przepyszne kosańce (irysy) o niewielkich wymaganiach 237 • Obecnie nadarza się okazja do podziału bylin 239

W sadzie 239

Zbieranie owoców jagodowych we właściwym terminie 239 • Grządki truskawek po zbiorze 240 • Dalsze postępowanie z przeszczepionymi drzewami owocowymi 241 • Nadchodzi wspaniały okres zbioru czereśni i wiśni 241 • Rozpoczyna się okres dojrzewania pierwszych śliwek 241 • Śliwki bez „robaków” 242 • Uzyskiwanie nowych krzewów jagodowych przez kopczykowanie 243 • Rozmnażanie jeżyn pnących 243 • Jak powinna wyglądać grządka truskawek 243 • Wymagania i sadzenie truskawek 244 • Najlepsze odmiany truskawek do ogrodu 244 • Dzięki cięciu uzyskiwanie małej korony czereśni 246 • Ustawione poziomo pędy wcześniej wchodzi w okres owocowania 246 • Czy po zbiorach zastosować cięcie wcześniej czy później? 247

W warzywniku 248

Wszystko zależy od terminu zbioru 248 • Rabarbar musi się teraz wzmocnić 248 • Fenkul – warzywo dobre na żołądek 249 • Kapusta pekińska na łagodną sałatkę 249 • Jakie warzywa warto uprawiać jako poplon 250 • Wsadzanie warzyw na zbiór późny 251 • Warzywa muszą być pielęgnowane także i w lecie 251 • Turkuć podjadek – duży, szkodliwy owad 252

Sierpień

Zagadnienia ogólne 254

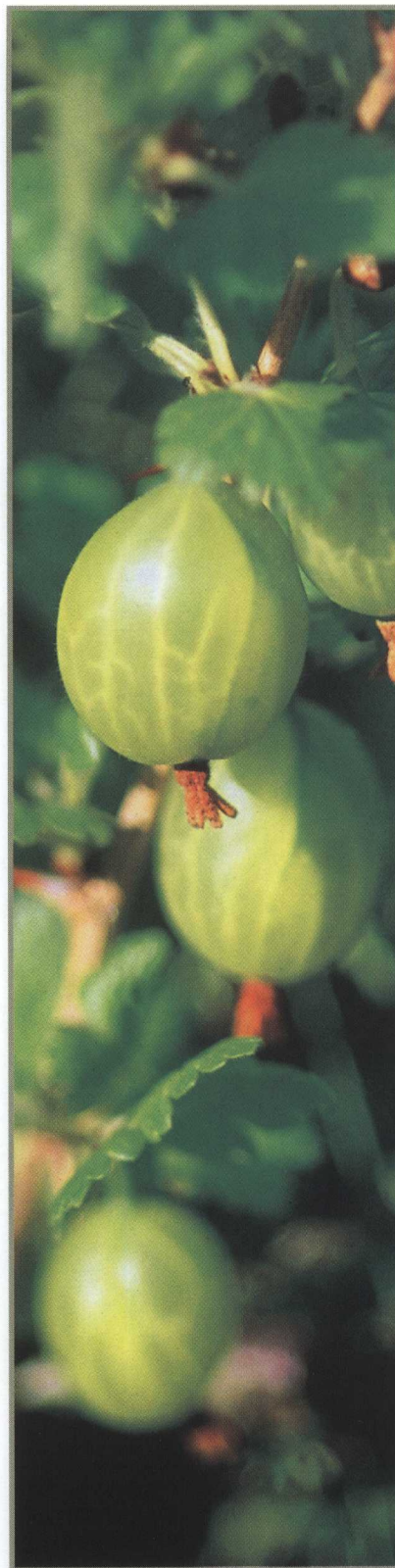
Rola organizmów pożytecznych 254 • Osy żerują na najlepszych owocach 254

Kwiaty i rośliny ozdobne 256

Odpowiednio pielęgnowane byliny kwitną dłużej 256 • Mamy jeszcze przed sobą obfite kwitnienie bylin 257 • Rabata bylinowa łatwa do pielęgnacji 257 • Wykaz bylin letnich 257 • Termin sadzenia bylin 260 • Nadeszła pora sadzenia ciemiernika białego 260 • Szachownicę cesarską w miarę możliwości sadzić w sierpniu 261 • Lilie białe nigdy nie rozczarowują 261 • Wspaniałe pustynniki o dużych wymaganiach 261 • Pielęgnacja róż w okresie pełnego lata 262 • Żywopłoty wymagają cięcia letniego 263 • Zakładanie trawnika wymaga starannego przygotowania 263 • Wysiew traw i pierwsze zabiegi pielęgnacyjne 264 • Odpowiednia mieszanka trawnikowa 265 • Trawniki po letnim urlopie 266

W sadzie 266

Dojrzewają pierwsze jabłka i gruszki 266 • Po zbiorze natychmiast obcinać pędy malin 268 • Pielęgnacja krzewów agrestu i porzeczek 268 • Co się dzieje na plantacji truskawek 269 • Rozpoczynają się główne zbiory jeżyn 270 • Usuwanie pasierbów i uszczykiwanie winorośli prowadzonej szpalerowo 270 • Letnie szczepienia są wy-

godne 271 • Pogoda zachęca do cięcia drzew 272 • Półtora roku po silnym cięciu zimowym 273 • Letnie cięcie wiśni 273 • Skuteczna walka z rakiem drzew owocowych 274 • Gumowanie – zapobieganie i leczenie 275

W warzywniku 276

Zbiory warzyw przybierają na sile 276 • Pozyskiwanie cebuli zwyczajnej przeznaczonej do przechowywania 278 • Ważniejsze nasadzenia warzyw w sierpniu 278 • Roszponka – wartościowe warzywo poplonowe 278 • Możliwe są wysiewy do gruntu jeszcze innych warzyw 279 • Dalsza pielęgnacja warzyw 280 • Zabiegi przeciw szkodnikom kapusty 281 • Bakterie próchnicy odżywiają się patogenami kily kapusty 281

Wrzesień

Zagadnienia ogólne 284

Przygotowanie dobrego kompostu 284 • Unikanie szkód wyrządzanych przez karczownika 285

Kwiaty i rośliny ozdobne 286

Pożegnalne kwitnienie bylin letnich 286 • Piwonie lubią gleby żyzne 287 • Wymagania roślin cebulowych 288 • Barwne rośliny cebulowe na przyszłą wiosnę 288 • Rośliny cebulowe na trawniki i do towarzystwa róż 291 • Pielęgnacja trawnika we wrześniu 291 • Nadeszła pora sadzenia roślin dwuletnich 292 • Okres sadzenia iglaków 292 • Jakie rośliny zimozielone można teraz sadzić 294 • Wykaz krzewów kwitnących we wrześniu 295 • Kwitnące rośliny drzewiaste 295 • Owoce ozdobne jako dekoracja ogrodu 296 • Astry jesienne i złocienie ogrodowe w jaskrawych kolorach 297 • Trawy ozdobne, rozświetlone dekoracyjnymi, srebrzystymi pióropuszymi 298 • Prace w ogrodzie skalnym 298 • W porę wykopać bulwy mieczyków 299 • Rośliny w pojemnikach wędrują do kwater zimowych 299

W sadzie 300

Wszystko zależy od terminu zbioru 300 • Praktyczny sprzęt do zbioru owoców ziarnkowych 301 • Zbiór i oczyszczanie orzechów włoskich 301 • Orzechy laskowe strząsać bądź zrywać 302 • Późnoletnie cięcie brzoskwiń 302 • Cięcie dobre dla śliw 303 • Dalsza pielęgnacja przeszczepionych drzew 303 • Przygotowania do przesadzenia dużych drzew 303 • Uzyskiwanie nowych krzewów porzeczek przez sadzonkowanie 304 • Jabłka zimowe powinny odznaczać się długą trwałością 304 • Opieńka miodowa – niebezpieczeństwo dla naszych drzew 307

W warzywniku 307

Przeciwdziałanie atakom mrozu 307 • We wrześniu można jeszcze wysiewać warzywa 307 • Późne warzywa wymagają dalszej pielęgnacji 309 • Sposoby na obniżenie zawartości azotanów przed zbiorem 309 • Rozpoczyna się okres sadzenia rabarbaru 310

Październik

Zagadnienia ogólne 312

Kompostowanie jako sposób wykorzystania wszystkich jesiennych odpadów roślinnych 312 • Sposób układania przyzmy kompostowej 312 • Urządzenia do rozdrabniania gałęzi 313 • Badanie gleby pozwala na ustalenie potrzeb nawozowych 313

Kwiaty i rośliny ozdobne 314

Więcej barw jesiennych w ogrodzie 314 • Późne kwitnienie roślin drzewiastych i zabiegi uprawowe 315 • Byliny ciągle jeszcze okryte są wspaniałymi kwiatami 315 •

Okres sadzenia lilii 315 • Wykaz bylin 316 • Tulipany – wiosenna feeria barw 317 • Najbardziej znani przedstawiciele tulipanów botanicznych 318 • Ważniejsze klasy tulipanów ogrodowych 318 • Rośliny cebulowe przeznaczone na uprawę w doniczkach 319 • Rośliny bulwiaste wędrują do kwater zimowych 319 • Zimowanie roślin kwitnących w lecie 320 • Ochrona roślin wodnych przed mrozem 320 • Utrzymywanie w zimie pięknej zieleni trawnika 320

W sadzie 321

Zbiory owoców w październiku 321 • Wybór odpowiednich roślin sadowniczych do ogrodu 322 • Porzeczki czerwone i białe 323 • Czarne porzeczki – owoce o bogatej zawartości witamin 323 • Agrest pienny zasługuje na szczególne uznanie 324 • Porzeczkoagrest 325 • Maliny mają duże wymagania 325 • Aronia – owoc dla diabetyków 326 • Borówki czernice jako rośliny ogrodowe 326 • Leszczyna uprawiana do użytku i dla ochrony 326 • Odpowiedni rozstaw drzew owocowych 327 • Dokładne przygotowanie miejsca na posadzenie drzew owocowych 327 • Sadzenie drzewa 328 • Jabłko – najważniejszy owoc 328 • Gruszki wymagają wiele słońca i ciepła 333 • Wiśnie – owoce niezbędne w gospodarstwie domowym 335 • Cereśnie rosnące na glebie ubogiej w wapń są zdrowsze 336 • Śliwy: zwykle (półokrągłe i elipsoidalne), węgierki, renklody i mirabelki 337 • Zielone opaski lepowe nie są niebezpieczne dla organizmów pożytecznych 339

W warzywniku 340

W pierwszej kolejności muszą być zebrane warzywa o jadalnych owocach 340 • Zielona sałata z ogrodu 340 • Ważna jest dobra zdolność przechowalnicza kapusty 341 • Jak zwiększyć trwałość warzyw 341 • Odpowiednie przechowywanie marchwi w zimie 342 • Późne zbiory pozostałych warzyw korzeniowych przeznaczonych na przechowywanie 343 • Warzywa odmian zimowych pozostają w gruncie 343

Listopad

Zagadnienia ogólne 346

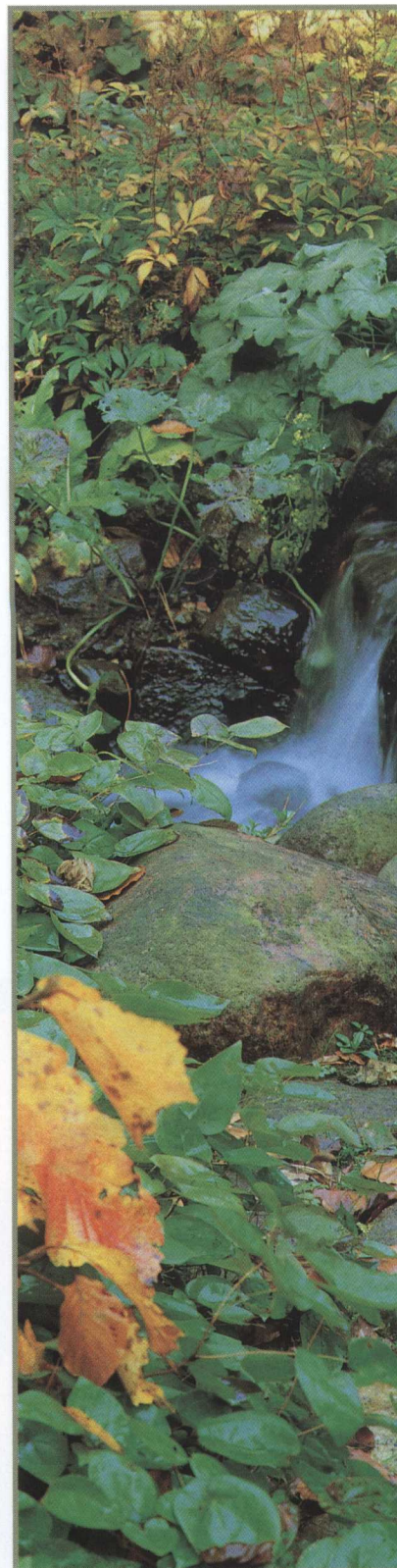
Jesienne liście są w ogrodzie na wagę złota 346 • Jesienna likwidacja niedoborów wapnia 346 • Obróbka gleby przez zastosowanie głębokiego przekopywania (regulówka) 348 • Radykalne poprawianie właściwości gleby 349 • Do ogrodu ciągną norniki 349

Kwiaty i rośliny ozdobne 350

Okres sadzenia drzew i krzewów zrzucających liście 350 • Charakterystyczne cechy związane z sadzeniem róż 351 • Żywopłoty formowane chronią i zdobią 351 • Kwitnące żywopłoty bez silnego przycinania 352 • „Żywopłoty dzikie” z krzewów osłonowych 354 • Piękności ogrodowe na gleby kwaśne 354 • Pielęgnacja trawnika przed zimą 355 • Okres matowych barw 356 • Rośliny kwitnące w zimie rozsiewają zapach kwiatów 356 • Zapewnienie bylinom odpowiedniego zimowania 357 • Zabezpieczenie róż ogrodowych przed zimą 357 • Można jeszcze przygotować nową powierzchnię pod trawnik 358 • Lilie mogą rosnąć również w doniczkach 358

W sadzie 359

Nawożenie drzew owocowych 359 • Uprawa odkrytej gleby w sadzie 360 • W listopadzie też można sadzić 361 • Dzikie owoce mają również swoich amatorów 361 • Ochrona drzew ziarnkowych przed wiatrem 362 • Można już rozpoczynać cięcie zimowe 363 • Cięcie odmładzające drzew o koronie wrzecionowej 363 • Cięcie malin 363 • Borówki wysokie starzeją się szybciej 363 • Cięcie agrestu 364 • Jak odmładzać drzewa owocowe 364 • Właściwe odpilowywanie konarów i leczenie ran 366 • Drzewa owocowe w pojemnikach wymagają ochrony przed mrozem 366

W warzywniku 368

Kontynuowanie zbiorów w listopadzie 368 • Uprawa gleby w warzywniku 369 • Poprawianie właściwości gleby w warzywniku 370 • Rabarbar – wartościowe warzywo wczesne 371 • Rumianek pospolity 372

Grudzień

Zagadnienia ogólne 374

Ochrona ptaków w ogrodzie 374 • Dokarmianie zimą należy do ochrony ptaków 375 • Wypuścić wodę z rur wodociągowych i zewnętrznych pojemników 376 • Zabezpieczenie narzędzi na zimę 376

Kwiaty i rośliny ozdobne 377

Zimowe piękności 377 • Iglaki karłowe są popularne 378 • Wysokie drzewa iglaste nie lubią ograniczeń 379 • Ozdobą ogrodu może być też pień i gałęzie 380 • Przygotowanie kwitnących murków i ogrodów skalnych 381 • Cięcie dziczyałych krzewów ozdobnych 382 • Przycinanie starszych żywopłotów 383 • Śnieg – pomocnikiem ogrodnika 383 • Ochrona przed mrozem krzewów wrażliwych na niską temperaturę 384 • Mróz inauguruje proces kiełkowania 385

W sadzie 387

Nadeszła pora na niszczenie pasożytów drzew owocowych 387 • W widnych koronach drzew rodzą się lepsze owoce 387 • Prześwietlanie dziczyałych koron 389 • Młode pędy owoconośne rodzą najlepsze owoce 389 • Cięcie uzupełniające silnie prześwietlonych koron 390 • Cięcie formujące zdegenerowanych koron wrzecionowych 390 • Pozyskiwanie zrazów do szczepienia 390 • Odpowiednio wczesne zapobieganie wydzioływaniu pąków 390 • Młode drzewka owocowe nie mogą być pozostawione bez ochrony 390 • Usuwanie niepotrzebnych drzew w sadzie 392 • Przechowywane owoce muszą być często kontrolowane 392 • Choroby wirusowe nie są jeszcze uleczalne 393

W warzywniku 393

Budowa grządki wzniesionej lub wysokiej 393 • Gruntowe rośliny kapustne, które nie dają się zimie 395 • Zimowa sałata z gruntu 396 • Warzywa korzeniowe bezpośrednio z grządki 396 • Szczypiorek o grubych rurkowatych liściach na zbiór zimowy 396 • Natka pietruszki do wykorzystywania na bieżąco 397 • Także i w zimie świeże zioła przyprawowe 397 • Pędzenie i bielenie cykorii w piwnicy 398

Indeks roślin 399